

Kommentaariid SE766 kohta esitatud arvamustele

	Finantsinspeksioon	Rahandusministeeriumi kommentaar
1	Finantsinspeksioon on seisukohal, et finantsjärelevalve subjektides ei või siseaudiitorina töötada iga isik, vaid sellistes ettevõtetes töötamisele on sätestatud kõrgendatud nõuded. Eelnõu koostamisel on jäänud täpsemalt hindamata seadusemuudatuse mõju just finantssektori asutusi silmas pidades. Seletuskirjas on märgitud, et KAS-is, KindlITS-is, IFS-is, KIOS-is, MERAS-es ja VPTS-is sätestatud õigusnormi, mille kohaselt kohaldatakse siseaudiitorile AudS-is atesteeritud siseaudiitori kohta sätestatud nõudeid ja tegevuse õiguslikke aluseid, kehtetuks tunnistamine pigem lihtsustab siseauditi tegemiseks sobiva kandidaadi leidmist, kuna edaspidi ei pea järgima AudS-is sätestatud normistikku ning sobiva isiku valimisel saab lähtuda konkreetsetes valdkonnas oluliseks peetavatest kriteeriumidest. Eelnimetatuga ei saa nõustuda järgmistel põhjustel. Käesoleval juhul tunnistatakse kehtetuks AudS-i sätted, mis reguleerivad siseaudiitori kutse omandamist ja siseaudiitorite üle järelevalve teostamist ning kogu 4. peatükk, mis reguleerib mh: a) siseaudiitorile kohalduvaid hea maine ning usaldusväärsuse nõudeid (AudS § 66); b) siseaudiitori kohustust end pidevalt täiendada, et hoida oma teadmisi, oskusi ja vilumusi tasemel, mis ei ohusta siseaudiitori kutsetegevuse kvaliteeti (AudS § 67 lg 1); c) kohustust, et siseaudiitor peab oma kutsetegevuses olema objektiivne ja kompetentne, hoidma kutsesaladust, tegutsema nõutava hoolsusega ning käituma siseaudiitori kutse kohaselt (AudS § 68 lg 1); d) siseaudiitori kohustust täita oma kutsetegevuses siseaudiitori kutsetegevuse standardeid (AudS § 68 lg 2).	Ei nõustu Finantsinspeksiooni arvamusega. KAS-is, KindlITS-is, IFS-is, KIOS-is, MERAS-es ja VPTS-is tunnistatakse kehtetuks säte, mille kohaselt kohaldatakse siseaudiitorile audiitortevgevuse seaduses atesteeritud siseaudiitori kohta sätestatud nõudeid ja tegevuse õiguslikke aluseid. Kuna atesteeritud siseaudiitori kutse baseerub rahvusvaheliselt tunnustatud sertifikaadil <u>Certified Internal Auditor</u> (edaspidi CIA), tekitab nimetatud sertifikaadi täiendav tunnustamine Eestis ja kohaliku kutsenimetuse omistamine asjatut kulukat bürokraatiat ja segadust. Lisaks on nõuded finantsjärelevalve subjektide siseaudiitorile sätestatud sellekohastes seadustes ja Euroopa Liidu õigusaktides järgmiselt: 1) IFS, milles on sätestatud, et fondivalitseja sise-eeskirjades määratakse kindlaks töötajate valiku kriteeriumid, töö- või ametiülesanded ja alluvussuhted ning siseauditi teostamise kord (§ 344); 2) KIOS, milles on sätestatud, et krediidiinkasso nõukogu määrab siseaudiitori, kellel on siseaudiitori ülesannete täitmiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsesobivus ja laitmatu ärialane maine (§ 42 lg 3 esimene lause); 3) KindlITS, milles on sätestatud, et siseauditi funktsiooni rakendamisel lähtub kindlustusandja komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 271 sätestatust (§ 103 lg 4); 4) VPTS, milles on sätestatud, et EL Komisjoni delegeeritud määruse nr 2017/565 artiklis 24 sätestatud siseauditi üksuse ülesannete täitja ja temaga sõlmitava lepingu tingimused määrab investeerimisühingu nõukogu (§ 83² lg 2); 5) KIOS, milles on sätestatud, et krediidiandja või -vahendaja nõukogu või selle puudumise korral üldkoosolek määrab sõltumatu isiku, kellel on siseaudiitori ülesannete täitmiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsealane sobivus ja laitmatu ärialane maine. Krediidiinkasso juhatus kehtestab sise-eeskirjad, milles määratakse juhtide ja töötajate teadmiste, oskuste ning kogemuste tase, mis on vajalik konkreetsetel töökohtadel ülesannete täitmiseks (§ 41 lg 2, § 42 lg 3). 6) KAS, milles on sätestatud, et krediidiuasutuse võtmeisikud on finantsjuht ning vastavuskontrolli, riskikontrolli või siseauditi üksuse juht. Võtmeisikule

		kohaldatakse lisaks käesolevas seaduses töötaja kohta sätestatud § 48 lõikeid 2, 3, 4¹, 6, 6¹ ja 7. Nimetatud KAS sätetes on toodud samad nõuded, mis AudS §-is 66-s, lisaks Finantsinspektsiooni roll võtmeisiku sobivuse hindamisel. Nõuded krediitiasutuste siseauditi töötajatele on toodud ka Basel'i komitee juhises The internal audit function in banks. Ülemaailmsed siseauditi standardid sätestavad, et need kehtivad igale isikule või funktsioonile üle maailma, kes osutab siseauditi teenuseid, olenemata sellest, kas organisatsioon palkab siseaudiitorid otse, sõlmib nendega lepingu välise teenusepakkuja kaudu või teeb mõlemat. Iga ettevõtte kõrgema juhtkonna pädevuses on seada siseaudiitorile vajadusel täiendavaid kriteeriume, näiteks nõuda CIA-sertifikaati, mis peaks kehtastama üleilmselt kõrgeimat pädevust siseauditi valdkonnas.
2	Eelnõuga tunnistatakse kehtetuks AudS-i sätted, mis reguleerivad siseaudiitorite üle järelevalve teostamist. Käeoleval ajal võib Rahandusministeerium teha ettekirjutuse, milles suunab siseaudiitori täiendavale kutseksamile, samuti siseaudiitori tegevust iseseisvalt uurida, et vältida seadusevastast tegevust (AudS § 130 lg 1 p 4, § 132 lg 5). Uue regulatsiooniga kaob ära igasugune, sh ennetav järelevalve siseaudiitorite üle.	Ei nõustu Finantsinspektsiooni arvamusega. AudS-is sätestatud võimalus siseaudiitorit täiendavale kutseksamile saata on pigem deklaratiivne, sest Eestis ei korraldata siseaudiitori kutseeksameid. Põhjuseks on väike nõudlus sellise kutseeksami järele ja selle ebamõistlikult suur haldamiskulu. Kuna siseaudiitor töötab nn organisatsiooni sisse, ei oma Rahandusministeerium (edaspidi RAM) teavet võimalikest uurimist vajavatest probleemidest. Ühtegi taotlust siseaudiitori tegevust uurida pole seni RAM-ile ka esitatud. RAM-i järelevalve siseaudiitorite üle piirdub kord aastas tegevusaruannete kogumisega hindamaks, kas täiendusõppe kohustus on täidetud. Selle alusel on mõnelt isikult kohalik kutse/kutsetase ära võetud.
3	Plaanitavate muudatustega seoses jääb ebaselgeks järelevalvesubjektide ja Finantsinspektsiooni poolt siseaudiitori sobivuse hindamisel tehtava taustakontrolli regulatsioon ning selle lubatavuse ulatus, st kuidas veenduda, et määratav siseaudiitor on ka ilma kutsekvalifikatsioonita seaduse nõuetele vastav ja tal on siseaudiitori ülesannete täitmiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsesobivus ja laitmatu ärialane maine.	Ei nõustu Finantsinspektsiooni arvamusega. Siseaudiitori sobivuse hindamisel rakendatakse kõiki seadusega lubatud taustakontrolli meetmeid. Värbamise kriteeriumid (sh teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsesobivus ja laitmatu maine) ning nende tõendamise viisid määrab finantsjärelevalve subjekt vastavalt enda vajadustele. Siseaudiitori maine hindamisel saab täiendavalt juhinduda KAS § 48 lõikes 2 sätestatud, mille kohaselt arvestab Finantsinspektsioon isiku reputatsiooni hindamisel muu hulgas seda, kas isiku või tema juhitud või kontrollitava äriühingu varasem tegevus või tegevusetus on kaasa toonud pankroti- või saneerimismenetluse alustamise või isik on olnud süüteo eest süüdi mõistetud, süüteoasjas süüdistatav või kahtlustatav või muul moel seotud süüteoasjaga või isik on toime pannud õigusvastase, pettusliku või usaldust kuritarvitava teo või rahapesu või terrorismi

		rahastamise teo või olnud seotud sellise teoga või selle uurimis- või järelevalve-menetlusega.
4	Arvestades finantsjärelevalve subjektide kohustust määrata siseaudiitoriks vaid vajalikke teadmisi, haridust, oskusi, kogemusi, kutsealast sobivust ja laitmatut ärialast mainet omavad isikud, võib uus regulatsioon tuua kaasa olukorra, kus siseaudiitorite turg finantssektoris koondub vaid üksikute suuremate ettevõtete kätte, kus töötavad professionaalsed kutset omavad siseaudiitorid. Nimetatu toob kaasa ebavõrdse kohtlemise, kus uued isikud ei saa turule siseneda, sest kutset pole võimalik omandada ja neid ei usaldata, samuti võib finantsjärelevalve subjektidel raskeks osutuda professionaalsete siseaudiitorite vähesuse tõttu sobiva siseaudiitori määramine.	Ei nõustu Finantsinspektsiooni arvamusega. Finantsjärelevalve subjektidele võib suurema arvu eritüübiliste klientide ja tänu sellele rikkalikuma kogemusega siseauditi teenust pakkuvate ettevõtete kasutamine olla igati asjakohane üksiku ahtama kogemusega siseaudiitori palkamisega võrreldes. Siseauditi teenuse sisseostu kasutatakse üha enam ka muudes valdkondades. Atesteeritud siseaudiitori kutse võrdub sisuliselt rahvusvahelise siseaudiitori sertifikaadiga (CIA). Seega pole võimalik atesteeritud siseaudiitoreid tekitada rohkem, kui on Eestis CIA sertifikaati omavaid inimesi. Kuna kehtivates seadustes nõutud atesteeritud siseaudiitori kutse omandamine on täiendav bürokraatia ega loo lisandväärtust, siis on ka praegu turul mitmeid CIA-sertifikaadiga isikuid, kes on otsustanud täiendavat koormavat reeglistikku mitte läbida.
	Audiitorkogu	
5	Teeme ettepaneku: 1) kas jätta eelnõust välja AudS § 94 ¹ täiendus, mis kehtestab praegu kohustuse, mida ei saa sisuliselt täita või 2) täiendada seadust jõustumissättega, mille kohaselt vastav digitaalset märgistamist puudutav nõue jõustub alates hetkest, mil jõustub ja muutub kohaldatavaks kestlikkusaruandlust hõlmav ESEF-i määruse muudatus.	Ei nõustu ettepanekuga. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2022/2464, 14. detsember 2022, millega muudetakse määrust (EL) nr 537/2014, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja direktiivi 2013/34/EL seoses äriühingute kestlikkusaruandlusega, artikli 1 punktis 9 on sätestatud, et ettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi artiklis 19a sätestatud nõudeid, koostavad oma tegevusaruande elektroonilises aruandlusvormingus, mis on kindlaks määratud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/815 artikliga 3, ning märgistavad oma kestlikkusaruande, sealhulgas määruse (EL) 2020/852 artiklis 8 sätestatud avalikustatava teabe, järgides nimetatud delegeeritud määruses kindlaks määratud elektroonilist aruandlusvormingut. Seega on liikmeriigil kohustus see nõue üle võtta, kuid reaalselt saabki ettevõtte hakata ühtse elektroonilise aruandlusvormingu (ESEF) nõuet täitma alles siis, kui jõustub sellekohane Euroopa Liidu detailne õigusakt. Sellekohast õigusakti on oodata aastatel 2027-2028 ning kuna on teada, et sellekohane õigusakt on kindlasti tulemas, on mõistlik ühendada selle kohustuse sätestamise muudatusettepanek koos teiste muudatusettepanekutega ning hoida seeläbi ära hilisem koormus täiendava õigusloome näol.
	Eesti Siseaudiitorite Ühing	
6	Eelnõuga soovitakse tunnistada kehtetuks kogu AudS-is sätestatud siseaudiitori kutsetegevuse raamistik. Eelnõus	Ei nõustu ESAÜ arvamusega. AudS-is sätestatud nõuded (mis on karmimad, kui nõuavad IIA, EL ja Basel) ei loo siseauditile

	kavandatud muudatused on sisult ja mõjult ulatuslikud ning muudavad põhjanevalt siseauditi kutsetegevuse korraldust, kvaliteediraamistikku ja usaldusväärsust nii avalikus kui ka erasektoris. Rõhutame, et eelnõu mõju ei piirdu üksnes täidesaatva riigivõimu asutustega. Muudatused puudutavad ka erasektorit ning mitmete eriseaduste alusel tegutsevaid organisatsioone, kus siseauditi roll on otseselt seotud finantsstabiilsuse, läbipaistvuse ja avaliku huvi kaitsega. Arvestades kavandatavate muudatuste ulatust ja pikaajalist mõju, peab ESAÜ vajalikuks säilitada siseauditi kutsetegevuse raamistik sellisel kujul, mis tagab professionaalsuse, järjepidevuse ja usaldusväärsuse ning toetab nii avaliku kui ka erasektori organisatsioonide juhtimist, riskijuhtimist ja sisekontrolli.	automaatselt usaldusväärsust, kui tegelikkuses neid nõudeid ei järgita. Siseauditi standardite nõudeid ei järgita täies ulatuses, sest (avaliku sektori) väikestele siseauditi üksustele on see liigselt koormav. Väliseid kvaliteedihindamisi (kohustuslik vähemalt üks kord viie aasta jooksul) ei tehta, sest see on kallid, juhul ei väärtusta hindamiste tulemusi ning kuna standardeid pole järgitud, siis tuleks hinne "mittevastav". Eelnõuga ei muudeta siseauditi korraldamise kohustuse ega vormi nõuet üheski sektoris: nii avalikus kui erasektoris on siseauditi olemasolu üldiselt vabatahtlik ka praegu. Samuti on vaba siseauditi korraldamise vorm – kas palgaline siseaudiitor, siseauditi osakond või sisseostetud siseauditi teenus. Mõne kitsa valdkonna seaduse alusel on (teatud tingimustel) mõnes organisatsioonis siseaudit siiski kohustuslik ja neid kohustusi eelnõu ei muuda (nt finantssektori ettevõtted, riigi osaluselga sihtasutused ja ettevõtted, Rahvusringhääling, Rahvusraamatukogu, Kultuurkapital, investeerimis-ühingud ja fondivalitsejad).
7	ESAÜ ei nõustu ettepanekuga kaotada siseaudiitorite kutsed (atesteeritud siseaudiitor ja avaliku sektori siseaudiitor). Kutseeksami läbimine kinnitab, et siseaudiitor omab vajalikku teoreetilist ettevalmistust, praktilisi oskusi ja tegutseb siseaudiitori kutse-eetika raamistikus. Kutsete kaotamine vähendab objektiivseid kvaliteeditagatiseid ning nõrgestab siseauditi rolli sõltumatu ja usaldusväärse kontrolli- ja nõustamisfunktsioonina.	Ei nõustu ESAÜ arvamusega. Siseaudiitorite Instituut (IIA) innustab omandama rahvusvaheliselt tunnustatud sertifikaate (nt CIA), kuid ei sea nõudeks konkreetse sertifikaadi omandamist mingil ametikohal. Samuti ei soosi IIA kohalike siseaudiitori kutsete tekitamist (st tuleks piirduda IIA sertifikaatidega). Ka Euroopa Liidu õigusaktid ei sätesta siseaudiitorile kohustuslikku kutsetaset, vaid loetlevad sobivaid pädevusi ja jätavad konkreetsete kriteeriumide seadmise õiguse organisatsiooni juhtidele. <u>Atesteeritud siseaudiitori</u> kutse antakse inimesele, kellel juba on rahvusvahelise siseaudiitori kutse <i>Certified Internal Auditor</i> (CIA). Olemuselt rahvusvahelist kutset peaks Eestis aktsepteeritama ka ilma selle eraldi tunnustamise ja ministri käskkirjaga kohaliku kutsenimetuse omistamiseta. Rahvusvahelise sertifikaadi omanikule kehtivad kõik audiitoritegevuse seadusesse IIA reeglitest ümber kirjutatud nõuded. Praegune süsteem tekitab bürokraatiat ja lisakulusid ega loo kutsele täiendavat väärtust. <u>Avaliku sektori üksuse siseaudiitori</u> kutse antakse inimesele, kellel juba on rahvusvaheline avaliku sektori siseaudiitori kutse <i>Certified Government Auditing Professional</i> (CGAP) juhul, kui ta on lisaks teinud Eestis ka riigihalduse õiguse eksami.

		CGAP-sertifikaatide väljastamine lõpetati 01.07.2021 – seega pole senise süsteemi alusel uusi avaliku sektori üksuse siseaudiitoreid võimalik saada. Kohaliku asenduseksami loomine ja edasine haldamine on väikese nõudluse tõttu hinnatud majanduslikult ebamõistlikuks. <u>Avaliku sektori ühingu siseaudiitori</u> kutse antakse inimesele, kes läbib siseauditi standardite eksami. Sellest kutsest on siiani (2010 – 2025) huvitunud neli inimest, sest kehtiva seaduse kohaselt on nende võimalused ametikohta leida väga ahtad. Kuna siseauditi standardid on vahepeal muutunud, siis olemasolevad eksamiküsimused enam ei sobi ning tuleks koostada uued küsimused, mis on aga rahaliselt ebamõistlik, kuna selle kutse vastu pole erilist huvi üles näidatud. Eeltoodust tulenevalt ei ole võimalik seniste kutsetega jätkata. Kriteeriumid konkreetsele organisatsioonile sobiva siseaudiitori värbamiseks saab ja peab kehtestama kõrgem juhtkond, kes seab ka nõuded ja juhised siseaudiitori tööle. Rahvusvaheline sertifikaat (nt CIA) on siseaudiitorile täiendavaks pädevuse tõendiks ja enese sobivuse tõendamise argumendiks.
8	ESAÜ ei nõustu siseauditi standardite kaotamise ettepanekuga. Juhime tähelepanu, et siseauditi standardid ei ole pelgalt formaalsed nõuded, vaid kujutavad endast rahvusvaheliselt tunnustatud parimat praktikat, mis toetab riskipõhist lähenemist, sõltumatust, eetilisust ja kvaliteedijuhtimist. Nende kehtetuks tunnistamine ilma samaväärset, selgelt määratletud ja sidusat alternatiivi kehtestamata tekitab regulatiivse lõnga ning suurendab õiguslikku ja praktilist ebakindlust siseauditi korraldamisel. Ilma kohustusliku raamistikuta suureneb risk, et siseauditi ulatus, meetodika ja kvaliteet kujunevad ebaühtlaseks, mis omakorda vähendab siseauditi tulemuste võrreldavust.	Ei nõustu ESAÜ arvamusega. Oma erialases tegevuses juhinduvad siseaudiitorid IIA loodud siseauditi kutsetegevuse rahvusvahelistest raam-põhimõtetest vastavalt ülemaailmsetes siseauditi standardites sätestatule: „Standardid kehtivad igale isikule või funktsioonile, kes osutab siseauditi teenuseid, olenemata sellest, kas organisatsioon palkab siseaudiitorid otse, sõlmib nendega lepingu välise teenusepakkuja kaudu või teeb mõlemat“. Eelnõuga kavandatud muudatused ei takista IIA siseauditi raamistiku ega üleilmsete siseauditi standardite järgimist. Siseauditi ülemaailmsete standardite viimane (kehtib alates 2025. aastast) versioon on eesti keelde tõlgituna kõigile huvilistele järgimiseks ja rakendamiseks tasuta kättesaadav nii RAM-i, ESAÜ kui ka IIA veebilehtedel. Kaasaegsete tõlkeprogrammidega on siseauditi käsitlevad muud IIA materjalid kasutatavad ka võõrkeelte mitteoskajatele. IIA poolt koostatud standardite kohandatud versiooni õigusaktiga kehtestamise ja selle edasise ülalpidamisega kaasnevad riigile kulud: õigusakti menetlus, tõlkimine ja tõlke asjakohasena hoidmine, samuti koolitamine standardite osas. Koolitamise teadmus on adekvaatseim ESAÜ-l, kes on ka huvitatud IIA raamistiku tutvustamisest.

		Tegelikkuses puuduvad hoovad standardite kohustusliku rakendamise tagamiseks Eestis isegi avalikus sektoris – mitte midagi ei ole juhtunud, kuigi kehtiva seaduse alusel kohustuslike standardite nõudeid (nt. ajamahukas ja kallis väline kvaliteedihindamine) pole järgitud.
9	Seletuskirja kohaselt soovib RAM siseauditi standardite asemel koostada siseauditi korraldamise juhendi ning avaldada selle oma veebilehel hiljemalt eelnõu seadusena jõustumise ajaks. Seletuskirjast ei selgu, kas siseauditi korraldamise juhend koostatakse sektorite ülesena või ainult täidesaatva riigivõimu asutuste tarbeks.	Siseauditi korraldamise juhend, milles tutvustatakse mõningaid praktilisi lahendusi ülemaailmsetes siseauditi standardites antud suuniste rakendamiseks, on kavas avaldada soovitusliku juhendina eelkõige avaliku sektori siseaudiitoritele, kuid seda võivad praktikas rakendada ka kõik teised vastava valdkonnaga kokku puutuvad töötajad. Juhendis osundatakse ülemaailmsete siseauditi standardite järgimisele kui asjakohasele ja heale tööriistale kvaliteetse siseauditi teenuse osutamiseks.
10	ESAÜ peab vajalikuks säilitada siseauditi kutsetegevuse raamistik sellisel kujul, mis tagab professionaalsuse, järjepidevuse ja usaldusväärsuse ning toetab nii avaliku kui ka erasektori organisatsioonide juhtimist, riskijuhtimist ja sisekontrolli.	Ei nõustu ESAÜ arvamusega järgmistel põhjustel: 1) atesteeritud siseaudiitori kutse aluse - CIA sertifikaadi – omandamine pole võimalik eesti keeles ja see on kallis (õppematerjalid ja eksamid kokku mitu tuhat USD) ning kurnav protsess, millele sageli kulub mitu aastat. Sellise pingutuse teinud inimene leiab tasuvama töökoha erasektoris. 2) avaliku sektori üksuse siseaudiitoreid ei saa juurde tekkida (CGAP sertifikaate ei omistata alates 01.07.2021), olemasolev piiratud hulk on juba hõivatud või rakendatud mujal, mistõttu on avalikul sektoril raske leida nõutele vastavaid inimesi. 3) avaliku sektori ühingus võib siseaudiitori kutsetegevusega iseseisvalt tegeleda üksnes siseaudiitor (kõik kolm kutsetaset). Siseauditi teenust võib ühingule osutada üksnes avaliku sektori üksuse siseaudiitor või atesteeritud siseaudiitor. Probleemiks on mõlemad avaliku sektori üksuse kohta käivad põhjendused ning lisaks järgmised asjaolud: 1) avaliku sektori ühingu siseaudiitori kutset peetakse lahjaks ja pigem valitakse tööle kõrgema kvalifikatsiooniga siseaudiitor. 2) nõuded avaliku sektori töötajatele (sh siseaudiitoritele) on sätestatud Avaliku teenistuse seaduses. Euroopa Liidu õigusaktid ei sätesta siseaudiitorile kohustuslikku kutsetaset, vaid loetlevad sobivaid pädevusi ja jätavad konkreetsete kriteeriumite seadmise organisatsiooni juhtidele. Seega pole praegused piiravad nõuded kõige mõistlikumad ning tuleks lõpetada.
11	ESAÜ hinnangul ei ole eelnõus esitatud piisavat mõjuanalüüsi, mis tõendaks, et	Ei nõustu ESAÜ arvamusega.

	kavandatavad muudatused toetavad avaliku sektori ressursside tõhusamat, õiglasemat ja vastutustundlikumat kasutamist.	Seletuskirjas on märgitud, et CGAP-i sertifikaatide väljastamine lõpetati 01.07.2021, mistõttu ei ole senise süsteemi alusel võimalik uusi avaliku sektori üksuse siseaudiitori kutseid enam saada. Kohaliku eksami loomine ja edasine haldamine on väikese nõudluse tõttu hinnatud majanduslikult ebamõistlikuks. Samuti on selgitatud, et avaliku sektori ühingu siseaudiitori kutsest on siiani (2010 – 2025) huvitunud vaid neli inimest, sest kehtiva seaduse kohaselt pole neil praktiliselt kohta, kus töötada. Kuna vahepeal on muutunud siseauditi standardid, siis olemasolevad eksamiküsimused enam ei sobi ning tuleks teha uued, mis on rahaliselt ebamõistlik vähese huvi tõttu. Seletuskirjas on osundatud ka halduskoormuse ja kulude vähenemise asjaolule olukorras, kus lõpetatakse rahvusvaheliselt sertifitseeritud siseaudiitorile (CIA) kohaliku kutse omistamine ja kohalike kutsete/kutsetasemetega isikute registreerimine ja haldamine audiitortegevuse registris (ATR). Samuti on seletuskirjas osundatud, et ka IIA innustab omandama nende poolt pakutavaid rahvusvaheliselt tunnustatud sertifikaate, kuid ei sea kunagi nõudeks konkreetse sertifikaadi omamist mingil ametikohal. Samuti ei soosi IIA mingite kohalike siseaudiitori kutsete tekitamist ning on seisukohal, et tuleks piirduda IIA sertifikaatidega.
12	Puuduvad viited uuringutele või andmetele, mis näitaksid, et kutsete ja standardite kaotamine parandab siseauditi toimimist või vähendab tegelikku halduskoormust ilma kvaliteedi arvelt järeleandmisi tegemata.	Kohalikke siseaudiitori kutsenimetusi rahvusvaheliste sertifikaatide tunnustamise alusel pole meile teadaolevalt teistes EL riikides loodud, seega puuduvad ka võimalikud viidatud uuringud või andmed.
AS Inbank		
13	Finantsjärelevalve valdkonnas tekitavad siseauditit puudutavad muudatused teatavaid kahtlusi. Nõue, et finantsasutuse siseauditi üksuse juhil peab olema asjakohane rahvusvaheline sertifikaat, tundub adekvaatne meede töö kvaliteedi tagamiseks.	Krediidiasutuste seaduses on ka praegu üsna selged reeglid siseauditi juhi kvalifikatsioonile (ilma konkreetset sertifikaati nimetamata). Asjaolu, kas CIA-sertifikaadi täiendav nõudmine on vajalik või mitte, on organisatsiooni juhtkonna otsustada. Rahvusvahelise CIA-sertifikaadi täiendav tunnustamine Eestis ei anna siseaudiitorile lisandväärtust.